

Milli-mənəvi dəyərlərimiz və vətənpərvərlik**Könlümün sevgili məhbubu mənim...**

Hardan başlanır Vətən? Bu suala cavab-dünyaya göz açıldığı məkandan. Bu məkana insana həyat verir, görə-görə, duya-duya yaşayır insan. Sonra isə dərk edir ki, həyat, dünya gözəldir, insan ömrünü yaşamağına dəyir... Şair Məmməd Araz demiş:

**Yenə gördüm gördüyümüz dağları,
Nəfəsindən əriyirdi dağ qarı.
Yenə elə durnaların qatarı,
Yenə elə dərə, düzən dünyadı...**

bumeranq olmasındır.

Torpağın dirəkləri şəhidlərdir

II Qarabağ-Vətən Müharibəsində Ali Baş Komandanın güclü ordu yaratmaq və xalqla birləşərək torpaqlarımızın bir hissəsini yağı tapdaqlardan düşməni rədd etmək fikri tarixi qələbənin yaranması üçün əsas oldu. Vətən oğulları öz şücaəti, igidlik salnaməsi ilə yeni tarix yazdılar. Bu zəfər tarixidir.

Əlbəttə hər bir zəfər asanlıqla əldə

yaşar.

Qəbələmizin qələm əhli də hər kəs öz gücü müqabilində tarix yazanların şücaətlərini əbədiləşdirir, xarakter və kimliyini qələmiylə sənəd kimi tarixləşdirir.

Onlar haqda qəzet və jurnal səhifələrində, kitablarda materiallar hazırlanır və bəzən ayrı-ayrılıqda kitablar nəşr olunur. Yazılma səviyyəsindən asılı olmayaraq o yazılanların hər biri bir sənəd, sabah üçün bir tarix.

Ruhlar ehtiram gözlər

Vətənpərvərlik milli-mənəvi duyğuların zəngin olduğu insanlarda daha güclüdür. Vətənpərvər insanlarda unutulmazlıq yox. Onlardakı vətən sevgisi soyköündən gəlmiş, qanında formalaşmışdır. Vətənpərvər qazi və döyüşçü ailələri ilə, xüsusilə şəhid ailələri ilə daim görüşür. Acılı anlarında onlarla olur, şəhid övladlarımızın məzarlarını tez-tez ziyarət edirlər. Bəzən elə insanlar var ki, şəhid məzarları ilə şəkil çəkərək sosial səhifədə paylaşırlar. Bu reklam xarakteridir. Şəkil çəkdi-rərkən belə geyim tərz, hərəkətlər, danışq tərz, danışılan mövzu nəzərə alınmalıdır.

Çünki şəhidlər ölməz! Ölməz insanla-

vətənpərvərliyin əbədi bir mövzu olduğunu əks etdirir. Şəhla Bayramovanın, Emin Baratoğlunun, Mirhəsən Ağayevin, Cəlil Xeyirbəyinin, Qərib Hüseynovun, Pərvanə Ağayevanın, Məzahir Xalidoğlunun sırf şəhidlik mövzusunda bir neçə kitabı nəşr olunmuşdur. Hər bir şəhid haqqında yazılan yazıda müəllif o şəhidin valideyni, əzizi kimi o yanğını yaşayaraq yazır. Ona görə də bu çox çətin və məsuliyyətli bir mövzudur. Hər kəs bu mövzuda yazmağa bilməz.

Qələm əgər o mövzunu yazırsa, ürək "göz yaş" içindədir. Ancaq qürur duyacaq vətənpərvərlərdən yazan hər kəs qürurludur və mənəvi zənginlikcə kamildir.

Tarix yazan igidləri gücündən asılı olmayaraq tarixləşdirən, onların əzizlərinə mənən yaxın olan, ziyarət və xatırlatmalara diqqət edən kəslerdir milli zənginlər, vətənpərvərlər.

Heç kəs, heç nə unudulmamalıdır, unutsaq unudarıq və acı tarix təkrar olar. Məhz buna görə də həyatda əlinə qələm alan hər kəsin başlıca mövzusu vətənpərvərlik olmalıdır. Axı vətənpərvərlik hissi yalnız milli-mənəviyyətə zəngin olan insanlarda olar!

Torpaq igid oğulların qanı ilə vətənləşib. Onun üzərində bitən hər bir təbii gözəllik, təbiətin zəngin florası bahar ömürlülərin qanı ilə suvarılıb, laləzara dönüb, Ana torpaq, Ana Vətən olub. Vətən torpağı da qədimdən şəhid olan igidlərin çiyinləri üzərindədir. Ruhları dumanlarla birgə, günəşin şəfaqları ilə birgə göyün ənginliyindədir və hər zaman bizləri izləyirlər. Xalqın acısında dumana, xoşbəxt anlarında günəşin şəfaqlarına dönüb özlərini hiss etdirirlər. Axı onlar ölməzliyin pik nöqtəsində, insanlığın ən ali zirvəsindədir.

Hər yazılan bir sənəd...

Fəxrəddin Bababəyli, Rəsul Həmidov, Qərib Qəribov, Məzahir Xalidoğlu, Mənsurə Ağayeva, Əhməd Məmmədli, Mirzəbala Yediyarov, Murad və Tural Ömərövlər, Pərvanə Ağayeva, Niyazi Zöhrabov, həmçinin qəbələli yazarlarla daima birgə olaraq şəhidlərimizi ziyarət edən, qazi və şəhid ailələri ilə görüşən Şükufə Ruhlu (İbrahimova), Sədaqət Oğuzlu vətənpərvərlik mövzusunda yazan qələm sahibləridir.

Bəzən kitab nəşr etdirmək hər kəsə nəsisib olmur. Yaşadığımız zaman və qarşılaşdığımız problemlər o qədər gözəl qələm məhsullarını kölgədə qoyub və qoyur ki... ancaq vətənpərvərlərimiz şəhidlərimiz və qazilərimiz haqda yazdıqlarının itihaf olunmuş bəzilərinin səliqəli şəkildə, şəkillərlə birgə, çərçivədə ünvanına təqdim edirlər. Belə yazılara şəhidlərin ev muzeylərində rast gəlmək olur. İnanın ki, onların hər biri şəhidlərimizə olan sevgidir və bu sevgi şəhid əzizlərinin qəlbində iz salır, övladına olan sevgini biruzə verir. Tez-tez ziyarət olunarkən onların dərdinə şərik olunduğu hiss olunur və ani də olsa üzərində məmnunluq, böyük bir fəxarət duyulur. Şəhidlər isə bildiyimiz kimi hər kəsin fəxarət ünvanıdır.

Hər bir əsgərə, vətəni keşiyində müqəddəs borcunu dərk edən vətən övladına ithafən seir, hekayə-bir sözlə əsər yazılmalıdır. Onlar vətən keşikçiləridir, sağlamlığını fəda edənlərdir, bədən üzvlərini qurban verən qazilərdir. Döyüşləri, şəhidləri gören canlı şahidlərimizə də nə qədər gözəl əsərlər yazılsa bu tarixin gələcək nəsillər üçün sənəddir, yaddaşdır. Şair Məmməd Araz necə də gözəl deyib:

**Bir nəğmə əsgərin dodaqlarında,
Sərhəd küləyinə həmsöhbət olar.
Bir nəğmə əsgərin barmaqlarında
Tətiyə söykənən cəsəret olar.**

BİBİXANIM.

Dünya gözəl, dünya gözəl dünyadı.

Vətən dediyimiz o kiçik məkana o məkana sevgi ilə əhatələnir, xalqın, millətinin tam məkani-Vətən olur. Vətən isə həyat təcəssümüdür. Sonra isə dünyanı gözəlləşdirən insan bu Vətən üçün öz şirin canını belə fəda etməyə hər an hazır olur.

Abbas Səhhet demiş:

**Könlümün sevgili,
məhbubu mənim...**

Vətəni yad baxışlardan qoruyanlar igid, qəhrəman sayılır və öz ömürlərini yadellilərlə mübarizədə əbədiyyət məfumu bir dünyaya gömürlər. Göylərə çəkilir, zirvələrdə ruhlara dönərək yaşayırlar. Onlar şəhidlərdir. O zirvəni fəth etmək qisməti olmayan igidlər isə bəzən aldığı travmalarla, bəzən isə sağlamlığını, bədəninin bezi üzvlərini "şəhid verərək" bu dünyada yaşarlar. Belələrinin isə bir adı var-Vətən fədailəri, qaziləri.

Birgəlik

Yaşadığı torpağın daimi keşiyində duran, xalqın xoşbəxt yaşamını təmin edən, bu məqsədlə çalışan insanlardır vətənpərvərlər. Məhz onların əməlləridir vətənpərvərlik. Vətənpərvərlik isə milli-mənəvi zənginlikdir. Bu nüansı isə insanlıq duyumu zəngin olanlar, zəhmətlə, həlləllə yaşayanlar doğrulda bilir.

I Qarabağ müharibəsində eləgüllərini igidlik nümunəsi ilə döyüşsələr də ölkədə baş verən bezi hərc-mərcliyin qurbanı oldu zəfərimiz. Nə qədər şəhid verdi Vətən-düz 4 il! 30 ildə də şəhidlər verildi... Ancaq ölkə rəhbəri Azərbaycan Respublikasının prezidenti Ali Baş Komandan, ulu öndər Heydər Əliyevin davamçısı İlham Əliyev 2020-ci ildə illərin ən ali "manevrini" etdi. 44 günlük qisas müharibəsinin başladığını elan etdi və xalq onun səsine səsi verdi: xalq müharibəsi başladı və yağı düşməni igidlərin birgəlik, qəhrəmanlıq simvolu rəmzi olan "Dəmir yumruğun" zərbinə dözməyə getirə bilmədi. I Qarabağ müharibəsinin, Aprel döyüşlərinin, iyul hadisələrinin öcü alındı... Əlbəttə həyatın fəlsəfəsi elə onun

olunmaz. Vətən qayalarında mamır olub bitdilər igidlərimiz, çünki onlara oğul dedi Vətən! Yad tapdağında olan torpaqlar igidlərimizin qanı ilə "sulandı". Vətən torpaqları şəhidlərimizin ruhlarının türklərdə deyildiyi kimi, "omuzundadır"!

2020-ci ilin 27 sentyabrında başlanan müharibədə məhz Polad, Mübariz, İlqar və bu kimi igid ruhlu gənclərimiz zəfər tarixini öz qanları bahasına yazdılar və 3000-dən çox igidimiz şəhadətə qovuşdu, yüzlərlə gənc qazi oldu, sağlamlığını itirdi. Görəsən tarix yazan övladlar tarixdə əbədi yaşayacaqmı?

Nə qədər ki, insanların insan "məni" oyaqdır, milli düşüncələri zəngindir, vətən sevgisi sonsuzdur, vətəndaşlıq məfumunu dərk edir-bax, o qədər də yaşayacaq! Ən ümudəsi odur ki, belələrinin sayı çox ola!..

Vətən sevgisi güclü olanlar vətənin fədailərinə daim qiymət, dəyər verirlər. Həm də hər kəs bacardığı qədər, gücü müqabilində. Qələm əhlinin etdikləri isə tarixi bir sənəd kimi qiymətləndirilməlidir. Qəzet və jurnalların, kitabların ölçüsündən, yazılış tərzindən asılı olmayaraq, gələcək nəsillər üçün erməğandır bu yazılanlar. Vərəqlər saralsa belə, fikirlər, düşüncələr eynilə qalar; qəhrəmanların şücaəti isə təbii ki, əbədi bir xarakter kimi, danılmaz fakt kimi tezisə çevrilərək

rın ruhları həmişə ayıq-sayıq: hörmət, iz-zət, ehtiram, sevgi gözlər, bu onların haqqı!..

Qəbələ yazarları bütün şəhidlərə, adlarına belə hörmətlə yanaşarlar. Onların qələmindən çıxan hər kəlmə ürəklərdən gələn səs, nida, çırpıntılardır. Çünki şəhidlərdən, qazilərdən göz yaş və ürək ağrısı olmadan yazmaq mümkün deyil. Onların ən yaxın adamı, doğması kimi hiss etməyə özünü, yazanın yazısı ürəklərə yol tapa bilməz.

Qəbələ yazarlarının şəhidlərimiz haqda müxtəlif qəzet səhifələrində yazdığı yazılar, ayrı-ayrı kitablar, şəhid ailələrinə və qazilərə təqdim etdikləri seir və publisist yazılar, həmçinin rəsmlər belə onlardakı vətənpərvərlik hissələrinin sonsuzluğunun misalıdır. Həmyerlimiz, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Rəna Məmmədovanın, Rəna Əbdürrəhimovanın, Şəhla Bayramovanın, şəhid atası Cəlil (Komradlı) Xeyirbəyinin, Emin Ədilovun, Mirhəsən Ağayevin, Elmira Abdurahmanqızının, Zinyət Tahirovanın, Fəxrəddin Babayevin, Elza Dənizin, Gülxar Vəfalının, Məziyə Qəbələlinin, Simuzər İbrahimovanın, Ömər Səmədovun, Valeh Mikayılovun yazdığı seir və publisist yazılar məhz milli-mənəvi dəyərlərin, vətənpərvərlik mövzularının təbliği, unutulmazlığın bizə yad olması,